

А П Е Л

България преживява най-тежката политическа криза през последните 15 години. Масовите граждански протести са насочени не просто срещу определени политически фигури или икономически групировки, а срещу начина, по който функционират българската държава и българската икономика. Монополите са припознати от гражданите като основна причина за масовата бедност и огромна несправедливост в българското общество. Политическите партии и държавните институции са обвинявани в безпомощност и дезертиране от тяхната основна мисия – да служат на обществото и на обществения интерес. Огромен брой граждани не виждат себе си и своите интереси представени в дейността на държавните институции и на политическите партии. Затова те протестират не просто срещу определена политика и определено управление, а срещу начина, по който държавата управлява обществените дела. Хората са на улицата и протестират срещу държавата, вместо да виждат себе си като част от нея.

Ние, организациите, иницирали създаването на Гражданска инициатива за наблюдение на изборния процес, сме убедени, че в настоящата криза основната гражданска и политическа задача на партиите, институциите, неправителствените организации и медиите е да положат максимални усилия, за да съдействат за провеждането на честни, свободни и демократични избори.

Убедени сме, че е необходимо широко гражданско участие в изборите, което да формира легитимни демократични институции, работещи в полза на българските граждани. За постигане на тази цел:

- Предстоящите предсрочни парламентарни избори трябва да бъдат проведени при безукорна организация, пълна прозрачност и доказана почтеност както на изборните процедури, така и на основните участници в изборите – институциите, политическите партии и кандидатите за народни представители. Необходимо е да се гарантира възможност за пълноценно упражняване правото на политически избор на всички граждани на Република България.
- Предизборната политическа кампания трябва да протече в условията на максимално широк обществен дебат за идеите, ценностите и инструментите на държавното управление през следващия парламентарен мандат, за да може обществото да осъзнае, да разработи и да одобри легитимна политическа стратегия за излизане на страната от кризата, както и да припознае тези, които могат да я осъществят на практика.
- Участниците в политическия предизборен дебат, особено политическите партии, трябва да поемат отговорност за неговата почтеност и плодотворност. Българското общество се нуждае от етични стандарти в предизборната кампания, които да гарантират максимално открито, честно и отговорно състезание между участниците в предстоящите избори.

- Медиите трябва да поемат своята отговорност, като предоставят справедливи шансове на всички участници в кампанията да достигнат със своите идеи и политически предложения до всички избиратели. Тук е особено висока отговорността не само на обществените медии, но и на комерсиалните средства за информация.
- В условията на днешната политическа криза различни частни и задкулисни интереси биха спечелили от дестабилизацията на българското общество и държава. Политическите партии, институциите, медиите и гражданските организации трябва да положат усилия за противопоставяне на опитите за по-нататъшна дестабилизация чрез включване на гражданите в политическия дебат и предоставяне на достойни шансове да популяризират и да реализират своите идеи, възгледи и легитимни претенции спрямо институциите на държавата.

Водена от това разбиране, Гражданската коалиция за наблюдение на изборния процес ще обедини усилията на неправителствени организации, доказали своята ефективност в защита правата на гражданите и на демократичната политическа система в България, за да извърши независимо гражданско наблюдение на изборния процес. В предстоящата предизборна кампания и предсрочните избори, които ще се проведат на 12 май 2013 година, ние призоваваме за:

1. Обединение на усилията на всички граждански организации и движения, които споделят необходимостта от провеждане на честни и представителни демократични избори в обща гражданска инициатива за всеобхватно наблюдение на изборния процес.
2. Инициране на диалог и публично приобщаване на политическите партии и на кандидатите за народни представители към Договор за свободни, честни и демократични избори, който включва ясни ангажименти за участниците в него. Тези ангажименти следва да са основани на изискванията на закона и на водещите стандарти и норми за почтеност в предизборната кампания, да осигуряват възможност за независимо гражданско наблюдение на изборния процес и широк достъп до информация относно финансирането на предизборните кампании.
3. Ангажиране на медиите с правила за отразяване на справедливо, открито, прозрачно и почтено предизборно състезание на всички участници в изборния процес. Необходимо е сътрудничество на гражданските организации и медиите, което да насърчи българските избиратели да заемат активна гражданска позиция, да отправят своите легитимни искания към институциите и да участват активно в изборите.
4. Солидарност с нововъзникналите инициативи и обединения на протестиращите граждани в исканията им за провеждане на честни и свободни избори, за да може в резултатите от вота българските граждани да припознаят свое легитимно представителство.

5. Сътрудничество и партньорство с институциите и наблюдателите на международната общност – ОССЕ, Съвет на Европа и т.н. – за постигане на максимално ефективни международни гаранции за честност и почтеност на предстоящите избори.
6. Подкрепа на действията на институциите, насочени към преодоляване на общественото напрежение, разрешаване на политическата криза и гарантиране на изборителните права на българските граждани чрез провеждане на честни и демократични избори, които да излъчат легитимни институции на държавната власт в съответствие с очакванията, стремежите и интересите на изборителите.
7. Гражданската коалиция за наблюдение на изборния процес се ангажира да проведе независим граждански мониторинг на работата на цялата изборна администрация, основан на международните стандарти за наблюдение на изборния процес. Наблюдението ще бъде основано на принципите на независимост, политическа безпристрастност и конструктивен диалог с всички участници в изборния процес, в това число и с институциите, които имат задължението да организират максимално ефективно и прозрачно предстоящите избори.

Гражданската коалиция се инициира чрез долуподписалите се неправителствени организации и е отворена за присъединяване на всички граждански сдружения, които споделят нейните цели и имат потенциала да работят за тяхното осъществяване.

**ИНИЦИАТОРИ НА
ГРАЖДАНСКА КОАЛИЦИЯ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ НА ИЗБОРНИЯ ПРОЦЕС:**

**АСОЦИАЦИЯ „ПРОЗРАЧНОСТ БЕЗ ГРАНИЦИ”
БЪЛГАРСКО УЧИЛИЩЕ ЗА ПОЛИТИКА „ДИМИТЪР ПАНИЦА”
ЕВРОПЕЙСКИ ИНСТИТУТ
ЕВРОПЕЙСКИ ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР
ИНСТИТУТ ЗА СОЦИАЛНА ИНТЕГРАЦИЯ
ЦЕНТЪР ЗА ЛИБЕРАЛНИ СТРАТЕГИИ
ЦЕНТЪР ЗА МОДЕРНИЗИРАНЕ НА ПОЛИТИКИ
ЦЕНТЪР ЗА НЕЗАВИСИМ ЖИВОТ**